

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

De ipso Vno. Cap. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

Dionysio, Deum esse Verbum, quod exprimi nequit: esse intelligibilis, intelligentiæ, nominisque vacuitatem.

De ipso VNO.

CAP. III

EX nominibus, quæ magis Deo conveniunt, sunt ipsum vnum, ipsum bonum, ipsumque pulchrum. hoc pronomen, Ipsum, frequenter significat Ideas: at dum tribuitur Deo, non Ideas, sed Idearum caput, & aliquid supra Ideas manifestat. Deus dicitur & vnum, & indiuiduum, modo opposito, principio numeri, & puncto: nam hæc dicuntur vnum, & indiuiduum, quoniam sunt infra omnem magnitudinem, & multitudinem: Deus autem est contra, quia & magnitudini, & multitudini supereminet. Deus enim cum dicatur vnũ, simul est omnia, causaque est omnium sine vnitatis amissione: & cum sit vnum, multitudine non eget: sed est contra, multitudo sine vno consistere nequit. Ex his constat, quod vnitatis, numerorum initium, est simulachrum valde tenue illius eminentissimæ vnitatis: eatenus enim ei dicitur similis: quatenus, vt docuit Pythagoras, vnitatis numerorum initium, vim continet, & semina numerorum omnium, qui in infinitum per finitos circuitus progrediuntur. Cum Deus ipsum vnum nuncupatur, nõ proprie eius primi natura

tura

tura affirmatur; sed partim negatur circa ipsum multitudo, compositio, & conuenientia cum aliis; partim declaratur cuncta ab illo fluere, perfici, seruari, vnionisque munere affici; partim demum exprimitur quædam in omnibus ingenita ad illud vnum propensio, tanquam in finem. Insuper dicitur Deus ipsum vnum; nec propterea est absurdum, vt vnitas nonnunquam à Platonice nuncupetur; est enim vnitas, vnitatis omnis effectrix, vt dixit Dionysius. Et quamuis vni multa opponantur, non propterea Deo aliquid opponitur. Et ratio est, quia est supra, & non infra multitudinem: cui si etiam multitudo aliqua ratione opponitur, profectò non vt contraria opponitur; sed tanquam negatio, & recessus ab eo; nam Deo nihil dicitur opponi: & hoc est mirabile, quòd ex eo, quia nihil ei verè opponitur, cuncta ei dicuntur modo aliquo opponi: nã ipse est omnia, & propterea à Deo dicuntur priuationes, & negationes ab eo longissimè distantes: Cuncta recipiunt naturá, & vires à principio suo: & cum vnũ sit principium omnium, iurè cuncta eatenus valent, eatenus facultate sunt prædita; quatenus participant vno, & vnum seruant: est enim ipsum vnum supra omnem humaná cogitationẽ in infinitum efficax, potens, suauissimèque omnia ligans. Collocatur vnum supra bonum, vt boni caput: propterea non vnum ducit ad bonum, sed bonum ad vnum; & rectiùs dicitur cuncta

manare ab vno, quàm à bono; tendere ad vnũ, quàm ad bonũ: est tamen bonũ ratio, per quã cuncta manant ab vno, & tendunt ad vnũ. Reperitur vnũ & super ens, & in ente, & sub ente; vario tamẽ modo: nam quod est super ens, penitus est vnum; nihilq; in eo est, quod non sit vnum; à quo p̄det, quicquid est vnũ, simul atque non vnum. quod est in ente, iam est vnitatem præditum, & complicatum; ita tamen, vt vnum dominetur: quod verò est sub ente, in infinitum prolabitur. Quod collocatur super ens, sincerè, absoluteque est vnum: quod est in ente, est potius vnitatis, vel vnitates, quæ etiã Dij nuncupantur, quàm vnum: quod est sub ente, solũ est vnio. Hoc Diuinum vnum est eius eminentiæ, & simplicitatis; vt, propriè loquendo, nec à se ipso alterum, nec idem alteri, nec sibi idem, nec ab aliis alterum, nec simile, nec dissimile, vel sibi, vel cuiquam propriè dici debeat: nam vnum antecedit identitatem, alteritatem, similitudinem, & dissimilitudinẽ, cum id sit absolutum, hæc verò includant relationem. Pari ratione, nec sibi, nec aliis æquale, vel inæquale dici debet: siue hæc referantur ad corpora, siue ad incorporea: & præsertim, quia æquale sequitur terminum, inæquale infinitatem, quæ ipsi vno non cõueniunt. Quod si in præcedentibus dictum est, solum Deum æquari Deo; id intelligi debet non de propriè sumpta æqualitate insequente terminum; sed de æqualitate per negationẽ explicanda; quia
Deus

Deus Deum non excedit, qua æqualitate etiã infinitum æquatur infinito. Pari quoque ratione, neque iunius, neq; senius, nec coæuum, vel sibi, vel aliis, hoc eminentissimum vnum censeretur debet: immò nec dici potest ipsa identitas, sed supra hæc omnia constituitur. Arist. in 10. Metaph. cont. 6. carpit vnà cum Pythagora Platonem, quia dixerit vnum esse substantiam ex se existentem: asserit id dici non posse, quoniam ens, & vnum de omnibus prædicatur; nullum autem vniuersalium est substantia per se subsistens. Inquit insuper in 4. Metaph. cont. 3. Ens & vnum denotare idem re, distinctum sola ratione, & modo: At propter hæc nihil dicit, quod Platonis sententiam euertat. Loquitur Plato de ipso vno, quod supra ens collocatur; Arist. verò de eo verba facit, quod est in ente, & sub ente: id vnũ, quod est supra ens, de his, quæ sunt, minimè prædicatur, sed solùm eorũ dicitur esse principium. Dixit Auicenna ab vno non posse proximè, nisi vnum prouenire; sed errat: nã quod pendet ab vno, iam recedit ab vno; nil enim à se pendet, quod autem recedit ab vno, est necesse, vt multitudine participet: hoc tamè verum est, quod proximè pendet ab vno, maximè est vnitum: ideò rectè ex Philebo colligitur ab vno rerum omnium principio produci binarium; duo scilicet rerum Elementa, quæ sunt terminus, & infinitum; ex quibus mox cuncta per varios gradus componuntur.

B 3